

Nederlandse Voedsel- en
Warenautoriteit
*Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit*

Advies NVWA over: glyfosaat-houdende middelen en goede landbouwkundige praktijk

Versie 0.1

Op verzoek van : College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb)
Contactpersoon : Mw. dr. 5.1.2.e Woo
Adres : Postbus 8030
6710 AA Ede
Referentie : TRCNVWA/2018/6584

Behandeld door : 5.1.2.e Woo
Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA)
Divisie Regie & Expertise
Team Natuur & Gewasbescherming
Tel. : 5.1.2.e Woo
Datum oplevering :
Aantal pagina's :

1. Inleiding

Aanleiding

In 2017 is de werkzame stof glyfosaat opnieuw goedgekeurd als herbicide (uitvoeringsverordening EU 2017/2324). Inmiddels is de herbeoordeling van de middelen op basis van glyfosaat gestart. NL is zonaal rapporteur van 2 middelen, en 'volgend lidstaat' voor een aantal andere aanvragen. In de GAPS van beide typen aanvragen staan voor-oogsttoepassingen.

De Europese Commissie heeft in de uitvoeringsverordening in de specifieke bepalingen vastgelegd dat *'de stof alleen mag worden toegelaten voor gebruik als herbicide'*, en dat de lidstaten *'bijzondere aandacht moeten besteden aan toepassing van goede landbouwpraktijken bij gebruik voor de oogst'*.

Het Ctgb heeft in haar brief van 23 augustus 2018 (Kenmerk 201808220150) de NVWA verzocht om:

- Een advies op te stellen of de voor-oogst toepassingen van glyfosaat-houdende middelen overeenkomen met goede landbouwpraktijken in Nederland

Daarnaast heeft het Ctgb in het kader van de motie De Groot (kamernr) verzocht om in het advies te betrekken of de toepassingen 'kalenderspuiten' en 'resetten van grasland' tot een goede landbouw praktijk behoren.

2. Aanpak en uitvoering

a. Duidelijke omschrijving van begrippen

Om te kunnen beoordelen of bepaalde toepassingen voldoen aan de in de Uitvoeringsverordening genoemde criteria, is het belangrijk om de gebruikte begrippen duidelijk te omschrijven. De NVWA heeft dit gedaan voor de volgende begrippen:

- herbicide
- goede landbouw praktijk
- kalender spuiten
- resetten van grasland
-

Resultaten: zie bijlage 1.

b. Om welke toepassingen gaat het?

Vervolgens is gekeken welke toepassingen beoordeeld moesten worden.

Resultaten: zie bijlage 2.

c. Beoordeling of de toepassingen tot een goede landbouwpraktijk behoren

Vervolgens is bekeken of de geselecteerde toepassingen voldoen aan de criteria die in de Uitvoeringsverordening worden gesteld aan glyfosaathoudende middelen.

Resultaten: zie bijlage 3.

Nederlandse Voedsel- en
Warenautoriteit
*Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit*

3. Advies (samenvatting van de beoordeling van toepassingen)

PM

CONCEPT

Bijlage 1:

Het verzoek van het Ctgb is onderdeel van de herbeoordeling van enkele glyfosaathoudende middelen. De NVWA heeft daarom in de eerste plaats gekeken naar definities van de gehanteerde begrippen in Verordening 1107/2009 voor het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen en de Uitvoeringsverordeningen 2016/1313 en 2017/2324 (Europese verlening toelating glyfosaat).

1. Herbicide

Verordening 1107/2009 kent geen definitie voor herbicide. Wel staat in art. 2 beschreven op welk type middelen de verordening van toepassing is. Hier staat bij lid 1:

d) de vernietiging van ongewenste planten of delen van planten, met uitzondering van algen tenzij de producten op de bodem of in water worden gebruikt ter bescherming van planten;

Conclusie:

Volgens bovenstaande omschrijving is zowel de bestrijding van onkruid, als het doodspuiten van een gewas een herbicide-toepassing.

Toelichting:

Niet alleen onkruid, maar ook het gewas zelf kan om allerlei redenen een ongewenste plant zijn. Het gewas kan (aan het eind van de teelt) ongewenst zijn, bijvoorbeeld wanneer deze ongewenste hergroei in een volggewas kan veroorzaken, ziekteverspreiding kan veroorzaken of wanneer een teler zijn oogst wil vergemakkelijken, etc.

2. Goede landbouwpraktijk (EN: good agricultural practices)

Verordening 1107/2009 kent geen definitie voor het begrip 'goede landbouwpraktijk', maar kent wel een definitie voor het begrip 'goede gewasbeschermingspraktijken', namelijk:

'praktijken waarbij de behandelingen van een bepaalde plant of plantaardig product met gewasbeschermingsmiddelen volgens de voorschriften voor hun toegestane gebruik worden geselecteerd, gedoseerd en getimed om met een minimumhoeveelheid een aanvaardbare doeltreffendheid te verzekeren, rekening houdend met de plaatselijke omstandigheden en met de mogelijkheden voor teeltmaatregelen en biologische bestrijding.'

Het begrip 'Goede landbouw praktijk' is breder dan alleen gewasbescherming, omdat het ook gaat over andere teeltmaatregelen.

Toch zit dit ook al in de definitie in de Verordening: *'..... rekening houdend ... met de mogelijkheden voor teeltmaatregelen en biologische bestrijding'*.

Nederlandse Voedsel- en
Warenautoriteit
Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

Naast de definitie uit de verordening kan de definitie voor 'goed landbouwkundig gebruik' die in de Definitielijst¹ van het Ctgb staat (zie [link](#)) worden gebruikt:

'Samenspel van maatregelen om niet meer van bepaalde gewasbeschermingsmiddelen te gebruiken dan nodig is om een ziekte of plaag te bestrijden, of op een acceptabel niveau te houden. Dit met technieken die erop zijn gericht emissie van de gewasbeschermingsmiddelen naar de omgeving zo veel mogelijk te voorkomen.'

Ook in deze definitie komen andere (teelt)maatregelen aan de orde.

De Uitvoeringsverordening 2016/1313 (zie [link](#)) geeft aan wat in ieder geval niet onder goede landbouwpraktijk wordt verstaan:

'Niettemin blijkt dat gewasbeschermingsmiddelen met glyfosaat ook worden gebruikt om het tijdstip van de oogst te beïnvloeden of het dorsen te optimaliseren, hoewel dit niet kan worden geacht tot de goede landbouwpraktijken te behoren. Dergelijk gebruik kan dus indruisen tegen artikel 55 van Verordening (EG) nr. 1107/2009.'

3. Resetten van grasland

Het begrip 'resetten van grasland' is niet gedefinieerd in de Verordening, een van beide Uitvoeringsverordeningen² of de definitielijst van het Ctgb. Ook het verslag van het VSO³ waarin het kamerlid De Groot de motie heeft ingediend, scheidt hierover geen duidelijkheid.

De NVWA interpreteert het begrip 'resetten van grasland' als volgt:

'Het volvelds doodspuiten van grasland (ongeacht of er daarna opnieuw gras wordt geteeld of een ander gewas)'.

4. Kalenderspuiten

Het begrip 'kalenderspuiten' is niet gedefinieerd in de Verordening, een van beide Uitvoeringsverordeningen of de definitielijst van het Ctgb. Ook het verslag van het VSO⁴ waarin het kamerlid De Groot de motie heeft ingediend, scheidt hierover geen duidelijkheid.

De NVWA interpreteert het begrip 'kalenderspuiten' als volgt:

'Bespuiting op vooraf vastgesteld moment, waarbij geen rekening wordt gehouden met de noodzaak om het gewasbeschermingsmiddel toe te passen, zoals onkruid-/plaag-/ziektedruk, (weers)omstandigheden, ongewenste gewasgroei, etc.'

¹ Definitielijst termen Wettelijke gebruiksvoorschriften en gebruiksaanwijzing (<https://www.ctgb.nl/documenten/instructies-gewasbeschermingsmiddelen/2017/02/20/dtw-lijst>)

² Uitvoeringsverordeningen 2016/1313 en 2017/2324 (over de verlenging en voorwaarden voor de goedkeuring van de werkzame stof glyfosaat)

³ VSO Commissievoorstellen om restricties op te leggen aan het gebruik van drie neonicotinoïden (27858, nr. 421).

⁴ VSO Commissievoorstellen om restricties op te leggen aan het gebruik van drie neonicotinoïden (27858, nr. 421).